

VOORSTEL AAN DE GEMEENTERAAD

Behandelend ambtenaar: J.J. Hermes/M.
Montforts

Registratienummer: 14.07361

Afdeling/cluster: afdeling
Grondgebiedszaken/cluster OW
Telefoonnr.: 0591-535291
Portefeuillehouder: A. Trip

Oriënterende raadsbijeenkomst van:

Agendapunt:

Besluitvormende raadsvergadering van:

Agendapunt:

Onderwerp:

Gemeentelijke archeologische beleidsadvieskaart; verruiming onderzoeksvrijstelling voor gebieden met een hoge en middelhoge archeologische verwachting

Voorgestelde wijze van afdoening:

Voorgesteld besluit:

de vrijstelling voor gebieden met een hoge of middelhoge verwachting al dan niet verstoord, die een vrijstelling van archeologisch onderzoek hebben voor bodemingrepen van minder dan 500 m² te verruimen tot 1000 m².

1. Aanleiding

Vanuit de plaatselijke afdeling van LTO is aangedrongen op een vrijstelling van archeologisch onderzoek voor bodemingrepen met een oppervlak van maximaal 1000 m² in gebieden met een hoge en middelhoge archeologische verwachting. Dit in plaats van de binnen gemeente Borger-Odoorn geldende vrijstelling van 500 m². De vertegenwoordigers van het LTO willen minder beperkingen voor de bedrijfsvoering van hun leden en wijzen naar andere gemeenten die een vrijstelling van 1000 m² hanteren. Ze willen dat Borger-Odoorn ook deze ruimere vrijstelling toepast.

2. Wettelijk of beleidskader

Zorgvuldige omgang met archeologische waarden en verwachtingen is een wettelijke taak van de gemeente. Dit is vastgelegd in de Monumentenwet. De gemeente Borger-Odoorn heeft deze taak verankerd in haar eigen archeologische beleidsadvieskaart die de gemeenteraad op 8 december 2011 heeft vastgesteld. Sindsdien is dit archeologische beleid onderdeel van de nieuwe bestemmingsplannen en vormt dan het wettelijk kader.

3. Beoogd resultaat

Een goede balans tussen het voldoende borgen van archeologische waarden en verwachtingen tegenover het uitoefenen van de in het gebied voorkomende werken en werkzaamheden.

4. Motivering

De gemeente Borger-Odoorn is rijk aan archeologie. Dit vormt een belangrijk onderdeel van de aantrekkingskracht voor recreatie en toerisme (Hunebedcentrum, wandel/fietsroutes e.d.). Door het opstellen van de archeologische beleidsadvieskaart in 2011 kreeg de gemeente de mogelijkheid om, binnen de wettelijke kaders, eigen beleid voor archeologie te maken. Voor die tijd werden de kaders bepaald door provincie en rijk en lag de onderzoeksvrijstelling voor bodemingrepen bij 100 m². Er is bij het opstellen van de archeologische beleidsadvieskaart, mede door het ontbreken van ervaringsgegevens, gekozen voor een vrijstelling van 500 m². Dat was al een aanzienlijke verruiming ten opzichte van het verleden. Nu er ruim twee jaar ervaring is opgedaan met de beleidsadvieskaart blijkt deze vrijstelling in de praktijk geen knelpunten voor archeologie op te leveren. De aangrenzende gemeenten Emmen en Aa en Hunze hebben al gekozen voor de maximale vrijstelling van 1000 m². Bij eigendom verdeeld over twee gemeenten kan dat tot vreemde situaties leiden. In het overleg met het LTO is duidelijk gebleken dat overleg om te komen tot maatwerkoplossingen voor alle partijen winst oplevert.

Kortom vanuit praktische overwegingen wordt geadviseerd om de onderzoeksvrijstelling voor hoge en middelhoge archeologische verwachtingen al dan niet verstoord te verruimen tot een maximum van 1000 m².

Binnen de verruimde onderzoeksvrijstelling vallen alleen die gebieden die op de kaart "archeologische beleidsadvieskaart gemeente Borger-Odoorn" aangeduid zijn als "hoge of middelhoge verwachting" en "hoge of middelhoge verwachting, waarschijnlijk verstoord" waaraan tevens een eerste fase archeologisch onderzoek aan gekoppeld is bij ingrepen groter of gelijk aan 500 m².

Hierop zijn een paar uitzonderingen; de dekzandkoppen in de beekdalen en alle verwachtingsgebieden die van provinciaal belang zijn, zoals de essen, beekdalen, prehistorische weg en verwachte celtic fields. Hier blijft de eerder vastgestelde onderzoeksvrijstelling van 500 m² of minder (dekzandkoppen) gelden. Een en ander is afgestemd met de provincie.

5. Risico's

Het risico van een ruimere vrijstelling bestaat enerzijds uit een grotere kans dat archeologische waarden ongezien verloren gaan. Anderzijds, als bij ontwikkeling in deze gebieden wel archeologische vondsten worden gedaan dan zijn de hieruit voortkomende kosten niet te verhalen op de initiatiefnemer. Dit vormt een financieel risico voor de gemeente. De omvang daarvan is sterk afhankelijk van de aard en omvang en het belang van de vondst.

Deze situatie heeft zich nu nog niet voorgedaan binnen de gemeente. Het hanteren van ruimere vrijstelling door andere en met name de aangrenzende gemeenten wijst erop dat dit risico beperkt is.

6. Kosten, baten en dekking

Het verruimen van de vrijstelling heeft niet direct financiële gevolgen voor de gemeente.

Initiatiefnemers die ingrepen willen doen en die binnen de verruimde vrijstelling vallen sparen onderzoekskosten uit.

De verruiming van de onderzoeksvrijstelling zal wel verwerkt moeten worden bij de actualisatie van de beleidskaart. Door aanpassingen, opbouw van kennis door archeologische onderzoeken en verbeterde onderzoeksmethodes is een actualisatie van de archeologische beleidsadvieskaart na 4 jaar noodzakelijk om over een actuele en betrouwbare kaart te beschikken. Een dergelijke actualisatie brengt kosten met zich mee.

7. Communicatieve aspecten

De kaart is inzichtelijk via de gemeentelijke website. De aanpassing zal, na vaststelling door de gemeenteraad, op de site van de gemeente worden geplaatst en via de informatierubriek in 'Week in Week uit' bekend worden gemaakt.

8. Uitvoering en evaluatie

Het archeologiebeleid vormt geen statisch geheel maar kan veranderen door nieuwe inzichten, maatschappelijke trends enzovoort. Het is de bedoeling het beleid op basis van dergelijke ontwikkelingen te actualiseren. De basis voor de uitvoering van het beleid vormt maatwerk. Alle initiatieven waar archeologie aan de orde is worden getoetst aan het beleid door de gemeentelijk archeoloog. Hierdoor kan de verruiming van de vrijstelling, ook al is deze nog niet direct verwerkt in alle bestemmingsplannen, direct toegepast worden.

9. Ter inzage liggende stukken

- collegeadvies
- legenda archeologische beleidsadvieskaart gemeente Borger-Odoorn.
- concept raadsbesluit

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Borger-Odoorn,

de secretaris,

mr. P. Post

de burgemeester,

M.L.J. Out

